

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.12.2021 § 198

§ 198

Kaupunkisuunnittelun työohjelma 2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Puustinen Jenni
Kaitanen Susanna
Keränen Ossi
Leino Essi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
hyväksyy kaupunkisuunnittelun työohjelman 2022,

2
valtuuttaa kaupunkisuunnittelukeskuksen tekemään työohjelmaan
tarvittavat tekniset korjaukset.

Käsittely

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta

päätöksi yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan seuraavaan
19.1.2022 pidettävään kokoukseen.

Selostus

Kaupunkisuunnittelun työohjelma 2022 sisältää keskeiset Espoon yleis-, ja
asemakaavoituskohteet ja liikennesuunnittelun työkohteet aikatauluineen.

Työohjelman taustalla vaikuttavat strategiat ja sopimukset

Kaupunkisuunnittelun työohjelma tukee kaupungin tavoitteiden
toteutumista. Keskeinen kaupungin kehittämistä koskeva strategia on
Espoo-tarina, joka sisältää tavoitteita mm. liittyen kestäväan kasvuun,
eläviin keskustoihin, pientalorakentamisen edellytysten parantamiseen,
työpaikkatonttien riittävyteen ja hiilineutraaliuden saavuttamiseen.

MAL 2019 -suunnitelma on Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja
liikenteen strateginen suunnitelma seudun kehittämisestä vuoteen 2050.
Sillä tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja
hyvinvoivaa seutua, jossa kasvu ohjataan nykyiseen
yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta keskeisille alueille.
Suunnitelman pohjalta on tehty valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken

MAL-sopimus, jonka ensimmäisellä nelivuotiskaudella 2020–2023 Espoo on sitoutunut 1,2 miljoonan kerrosneliömetrin asuntokaavoitustavoitteeseen. Espoon kannalta merkittävä liikenneinvestointi sopimuksessa on Espoon kaupunkirata. Lisäksi valtio, kunnat ja HSL ovat sitoutuneet ratkaisemaan yhdessä lähijunaliikenteen uusien varikoiden sijoittumisen sekä laatimaan aikataulun niiden toteuttamiselle.

Espoon asunto-ohjelmaan 2018–2021 on kirjattu keskeisinä tavoitteina muun muassa se, että kaupunki hyväksyy vuositasolla vähintään 350 000 kerrosneliometriä uutta rakennusoikeutta asumiseen ja tästä rakennusoikeudesta 80 % sijaitsee yhdyskuntarakenteen, joukkoliikenteen ja palveluiden suhteen hyvin saavutettavilla alueilla. Espoon kaupunki priorisoi valmiin kunnallistekniikan piirissä olevia asemakaavoituskohteita sekä luo mahdollisuuksia uudelle pientalotuotannolle. Lisäksi kaupungin tulee huolehtia siitä, että asumiseen tarkoitettua kaavavarantoa on vähintään viiden vuoden asuntotuotantoa vastaava määrä. Uusi asunto-ohjelma valmistellaan valtuuston hyväksyttäväksi kevätkaudella 2022.

Työohjelman painopisteet

Maankäytön yleissuunnittelu

Yleiskaavoitus ennakoii tulevaisuuden muutoksia Espoossa kaupunkisuunnittelun keinoin perustuen Espoo-tarinaa ja MAL-sopimukseen. Espoo-tarinan mukaisesti kasvua suunnitellaan kaupungin eteläisiin osiin sekä raideliikenteen ja muiden hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on juuri hyväksytty ja sen alueelle on osoitettu osa Espoon väestönkasvusta.

Yleissuunnittelu turvaa monipuoliset ja omaleimaiset alueet asumiselle, sujuvan arjen eli saavutettavat palvelut ja työpaikat, elinkeinoelämän edellytykset sekä rikkaan luonnon- ja kulttuuriympäristön. Kaupunkirakenne, eli eri toimintojen sijainti ja saavutettavuus, vaikuttavaa merkittävästi ja pitkään kaupungin kasvihuonekaasupäästöihin. Kaupunkisuunnittelussa tehdään myös monia kaupungin talouden ja elinvoiman kannalta tärkeitä valintoja ja mahdollistetaan kestävä kasvu.

Laaja-alainen Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava hyväksyttiin kesällä 2021 ja Elyn päätöksestä jättämän oikaisukehotuksen johdosta yleiskaavaa tarkistettiin. Valtuuston uusi hyväksymispäätös yleiskaavasta tehtiin marraskuussa 2021 ja kaavavalitusten hallinto-oikeuden käsittelyvaihe ajoittuu arvion mukaan alkuvuoteen 2022. Kiviruukin osayleiskaavalla ratkotaan Länsimetron jatkeen maankäytön muutostarpeita ja kaava tulee hyväksymiskäsittelyyn vuoden vaihteessa 2021. Finnoonsataman yleiskaavoitusta jatketaan kaavarunkotyöllä.

Seutuyhteistyössä jatketaan asiantuntijayhteistyötä maakunnan liiton kanssa, vaikka maakuntakaavatoita ei nyt ole meneillään. Uudenmaan liitto on keskittynyt maakuntaohjelman valmisteluun sekä maakuntakaavan toteutuksen edistämiseen yhdessä kuntien kanssa.

Yleiskaavayksikkö osallistuu myös vahvasti Helsingin seudun MAL-yhteistyöhön, jossa on käynnistynyt MAL2023 -suunnitelman laatiminen. MAL-työskentely tarjoaa foorumin seudun kuntien yhteistyöhön sekä yhdyskuntarakenteen ratkaisuiden yhteensovittamiseen kuntien ja valtion toimijoiden kesken. Espoon vastuulla tällä suunnittelukierroksella on

seudullisen, suunnittelua helpottavan tietokantamallin muodostaminen yhdessä muiden seudun toimijoiden kanssa.

Liikennesuunnittelu

Liikennesuunnittelu kytkeytyy tiiviisti yleis- ja asemakaavoitustyöhön. Näiden ohella liikennesuunnitteluyksikkö osallistuu tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittämiseen osana Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelua MAL 2023 valmistelun puitteissa sekä erillisissä asiantuntijatyöryhmissä. Lisäksi liikennesuunnittelu osallistuu väyliä koskevaan suunnitteluun osana tieverkon tarkasteluita ja valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja edistää niiden pohjalta Espoon hankkeita vuosittain päivittyvässä valtakunnallisessa investointiohjelmassa.

Liikennesuunnittelun yleistavoitteena on liikenteen eri kulkumuotojen ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden tasapainoinen huomioiminen osana kaupungin kestävästä kehityksestä. Liikennesuunnittelussa ohjaavina tavoitteina ovat hiilineutraalisuus, liikenneturvallisuus, liikenteen toimivuus sekä liikenteen haittojen ehkäisy ja vähentäminen.

Kestävästä liikkumisesta edistetään suunnitelmaratkaisujen kautta. Kävelyn kokonaistarkastelut ovat uusi avaus ja ne aloitetaan kaupunkikeskuksista. Pyöräilyn yksisuuntaisia ratkaisuja ja sujuvoittamistyötä edistetään määrätietoisesti. Merkittävänä erillistarkasteluna Rantaradankäytävän pyörämääriä tutkitaan ennen baanarakentamista noin 40 pisteessä, jotta voidaan myöhemmin arvioida uuden baanarakentamisen vaikutuksia pyöräilyyn. Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parannetaan. Näistä keskeisessä roolissa on joukkoliikenteeseen tukeutuva maankäytön kehittämistyö, jossa huomioidaan mm. hyvät vaihtopaikat, asemien ja pysäkkien saavutettavuus, liityntäpysäköinti ja joukkoliikenne-etuisuudet.

Liikennesuunnitteluyksikkö osallistuu Espoon kaupunkiradan rakentamissuunnitteluun ja ESA-radan ratasuunnitteluun. Muut keskeiset raideliikenteen nostot ovat ESA-radan suunnan lähijunaliikenteen edistäminen sekä Rantaradan suunnan lähijunavarikon sijaintiin liittyvät selvitys- ja suunnittelukysymykset.

Tie- ja katuverkon ajankohtaiset suunnittelukysymykset liittyvät Kehä I sujuvuuteen Keilaniemessä ja Maarinsolmussa, Turunväylän kapasiteettiin ja liikenneturvallisuuteen sekä Espoon keskeisen katuverkon täydentämiseen. Pysäköinnin kehittämistyötä jatketaan ja seurantatietoa kerätään.

Maankäytön tarkastelut

Kaupunkisuunnittelukeskuksen eri yksiköiden kesken laaditaan yhteistyössä maankäytön tarkasteluita. Niiden tarkoituksena on toimia tausta-aineistona päätöksentekoa varten esimerkiksi tilanteissa, joissa alueen yksittäisiä asemakaavoja tuodaan lautakunnan käsittelyyn.

Tarkastelut palvelevat yleiskaavoitusta ja niiden avulla arvioidaan yleiskaavojen ajantasaisuutta. Uusien yleiskaavojen alueella tarkasteluiden avulla voidaan tarkentaa yleiskaavaratkaisua ja vanhojen yleiskaavojen alueella pohjustaa ja perustella jotakin kokonaisratkaisua sekä arvioida ratkaisun vaikutuksia. Maankäytön tarkasteluita voidaan käyttää myös suunnittelun koordinoituväliseinä tai niiden avulla voidaan tutkia alueita, joiden muutospainetta on suuri, mutta yleiskaavaa ei ole tarpeen muuttaa.

Asemakaavoitus

Asemakaavoitus painottuu keskustojen kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen länsimetron, metron jatkeen, kaupunkiradan ja Raide-Jokerin ympäristössä. Kaupunkirakennetta tiivistämällä luodaan edellytyksiä uusien asuntojen ja työpaikkojen syntymiselle sekä palvelujen sijoittumiselle.

Vireillä olevissa kaavakohteissa on suunnitteilla monipuolista asuinrakentamista kerrostaloista pientaloihin. Työohjelman merkittävimpiä asuntokohteita ovat rantaradan varren keskustoja kehittävät kaavat Kerassa ja Kauklahdessa sekä metron jatkeella Finnoon keskustan ja Kiviruukin alueella. Pientalokaavoituksen merkittävimpiä kohteita ovat Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava-alueen lisäksi Soukanniemi, Mustalahti, Nygrannas (osa kaava-alueesta) ja Skata (tulossa vireille). Myös monentyyppiset työpaikkakaavat; toimistotyöpaikat, kauppa tai erilaisten yritysten laajennustarpeet, ovat tärkeitä Espoon elinvoimaisuuden kannalta.

Kestävän kehityksen teemat tulevat entistä näkyvämmiin mukaan asemakaavoitukseen. Tavoitteena on turvata ja lisätä vehreyttä myös kaupunkikeskustoissa. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen mahdollisuuksia edistetään suunnittelussa ja vaikutusten arvioinneissa. Virkistysalueiden merkitystä osana kaupunkirakennetta vahvistetaan.

Kaupunkiradan varrella Leppävaarassa keskustan visiota päivitetään aiempaa laajempaa kokonaisuutena. Keran kehittäminen uudeksi kaupunkimaiseksi paikalliskeskukseksi etenee. Espoon keskuksessa tiivistetään asemanseudun kaupunkirakennetta täydennysrakentamishankkeilla ja parannetaan asuinalueiden kulkuyhteyksiä. Kauklahdessa varaudutaan kaupunkiradan jatkamiseen ja kehitetään Lasihtin aluetta radan eteläpuolella monipuolisena keskusta-alueena.

Tapiolan keskustan uudistaminen jatkuu ja Kulttuuriaukion asemakaavoitus on alkamassa. Keilaniemeä kehitetään edelleen kaupunkimaiseksi kokonaisuudeksi, jossa merkittävä toimitilakeskittymä yhdistyy uuteen asuinrakentamiseen. Alueella on vireillä merkittäviä työpaikkakaavoja. Keilaniemen ranta-alueita suunnitellaan kokonaisuutena uudeksi eläväksi osaksi kaupunkialuetta. Otaniemeä kehitetään monipuoliseksi kampuskaupunginosaksi, jossa yliopiston toiminnot, työpaikat, palvelut ja asuminen sekoittuvat. Kivimiehen asemakaava on etenemässä ehdotusvaiheeseen.

Matinkylän suuralueen asemakaavoituksen painopiste on Suurpellossa, jonka keskustan rakentamista edistetään kaavanmuutoksin. Suurpellon pohjoisosiin on tehty kaavarunkotyö, jonka pohjalta alueen asemakaavoitusta jatketaan.

Espoonlahden suuralueella, länsimetron jatkeen asemien ympäristöihin suunnitellaan monipuolista täydennysrakentamista. Keskustojen lisäksi alueen merellisten kohteiden suunnittelu edistyy. Kiviruukin alueella asemakaavoitusta jatketaan. Tavoitteena ovat monipuoliset toiminnot sekä hyvät kävely- ja pyöräily-yhteydet joukkoliikennepysäkeille ja -asemille.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan tullessa lainvoimaiseksi varaudutaan pientalokaavoituksen vauhdittamiseen. Kalajärven ja Viiskorven alueilla on käynnissä maankäytön tarkastelu, jossa tutkitaan alueen suunnitteluratkaisuja laajempänä kokonaisuutena ennen asemakaavoituksen aloittamista tai jatkamista kohteesta riippuen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Kaupunkisuunnittelun työohjelma 2022

Oheismateriaali